

Kees en Hermie Kortleve

De afgevoerde koeien van Kees Kortleve scoren al jaren hoog op levensproductie. Hij geeft zijn koeien lang de kans drachtig te worden.

Aantal koeien:	102
Melkquotum:	940.000 kg
Aantal hectare in gebruik:	55
Rollend jaargemiddelde:	9246 3,94 3,45
Levensproductie bij afvoer:	74.701 4,10 3,35

De koeien blijven in het voorjaar zo lang mogelijk buiten

Lijstaanvoerder levensproductie bij afvoer
Kees Kortleve voor derde keer op rij in top tien

'Ik vertroetel mijn koeien niet'

Kees Kortleve besteedt veel aandacht aan zijn koeien. Dat resulteert in koeien die lang meegaan op zijn bedrijf. In het afgelopen boekjaar haalden zijn afgevoerde koeien de hoogste levensproductie van heel Nederland, ruim 74.000 liter.

tekst **Ivonne Stienezen**

Al drie jaar achter elkaar prijkt de naam van Kees Kortleve (44) uit Noordeloos in de top tien van levensproductie bij afvoer. Dit jaar staat hij zelfs op de eerste plek (zie tabel 1). Op de vraag waarom zijn koeien zo lang meegaan, antwoordt zijn vrouw Hermie (39) als eerste. 'Kees

gaat langer door met insemineren dan de meeste andere boeren. Bij ons krijgt een koe langer de kans als ze niet snel drachtig is.' Kees vult haar aan: 'Dat resulteert wel in een hoge tussenkalftijd, rond de 450 dagen, maar daar kijk ik eigenlijk niet naar. Ik heb er een hekel aan om

koeien weg te doen vanwege vruchtbaarheid, hoewel dat uiteindelijk wel een van de belangrijkste afvoerredenen is. Het is goedkoper om een oudere koe vaker te insemineren dan een nieuwe vaars op te fokken, dat kost 1400 euro.' Insemineren is een klus die Kortleve zelf doet. 'Ook het melken doe ik bijna altijd zelf, dan zit je gewoon kort op je koeien.' Kortleve melkt tweemaal daags, hij gaat niet voor de laatste liters. In het verleden was de productie per koe wel hoger. 'Maar voor het welzijn van de koe moet je dan eigenlijk drie keer per dag melken. Dat wil ik niet, de kwetsbaarheid van de dieren neemt dan toe. Deze productie past gewoon bij mij. Ik ben tevreden als een verse koe zo'n 20 tot 23 liter per melkmaal geeft. Als ze dat maar lang vol kan houden.'

Kleine dingen

'Ik heb een eenvoudige bedrijfsvoering, ik houd niet zo van "tech". Ik kan gewoon al mijn tijd en aandacht aan de koeien besteden, dat vind ik belangrijk. Maar ik vertroetel ze niet', zegt Kortleve stellig. 'Ze moeten het echt helemaal zelf doen. Ik probeer wel de goede omstandigheden voor ze te creëren.' Kortleve krijgt daarbij hulp van zijn moe-

der, die de kalveren tijdens de melkperiode verzorgt. Hermie is belast met de administratie en springt bij waar nodig. De eenvoudige bedrijfsvoering is duidelijk te zien in de stallen. De ruim honderd koeien – op dit moment zijn er 93 aan de melk – lopen in twee oude, maar nette stallen, uit 1973 en 1979. Beide één-plus-één-rijige stallen met voergang in het midden zijn aan elkaar gekoppeld. De melkstal is een 2 x 4 open tandemstal uit de jaren negentig. 'Als er weer meer financiële ruimte is, wil ik de stallen aanpakken, maar dan wel goed, het is niet meer de moeite waard om in deze stallen nog te investeren.' De boxmaten van de huidige stal zijn 2,25 bij 1,09 meter: 'Die voldoen niet meer aan de huidige normen.' Maar de grote koeien lijken er geen hinder van te hebben, ze liggen goed in de R-boxen en hebben geen beschadigingen door de krappe boxen.

Krap eiwit voeren

Kosten besparen is ook belangrijk in de bedrijfsvoering van Kortleve. Hij geeft matig krachtvoer, over het afgelopen jaar iets meer dan 23 kg krachtvoer per 100 kg melk. 'Ik probeer de koeien bijvoorbeeld zo lang mogelijk naar buiten te laten gaan in het najaar. Als ze overdag voldoende eiwit opnemen met het verse gras, hoef ik minder soja te voeren.' Kortleve is voorzichtig met eiwit voeren, hij voert meestal onder de norm. Dat is ook te zien in de gehalten die hij melkt, die zijn niet hoog. Dat komt ook door zijn stierkeuze, alhoewel hij tegenwoordig vaker kiest voor gehalteeversers. Ook qua voer kiest hij voor eenvoudig: gras en

Cashdochter Giessenhof Sannie 291 heeft al ruim 93.000 liter geproduceerd in acht lactaties

Tabel 1 – Levensproductie bij afvoer op basis van kilogrammen vet en eiwit bij Kees Kortleve, in de boekjaren 2009-2010 t/m 2011-2012

jaar	ranglijst	aantal koeien	leeftijd in dagen	dagen droog	prod.-dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet en eiwit	kg melk per dag	aantal lactaties
2011-2012	1	11	3649	357	2494	74.701	4,10	3,35	3063	2501	5564	30,0	6,4
2010-2011	9	15	3333	335	2224	64.726	4,12	3,40	2664	2198	4862	29,1	6,1
2009-2010	5	10	3345	362	2238	67.657	3,94	3,36	2665	2273	4938	30,2	5,6

mais, nu aangevuld met bierbostel en soja, gevoerd met een blokkenwagen. 'Ik vind het niet zo erg dat ze selecteren.'

Het bedrijf van Kortleve heeft in totaal zeventien hondertonnars voortgebracht, de meeste in de laatste vijf à zes jaar. De achttiende is onderweg, dat duurt nog een maandje, denkt de veehouder. 'Natuurlijk ben ik extra zuinig op zo'n koe, maar ik overdrijf niet. Ik heb wel eens een koe weggedaan die op een productie zat van 97.000 kg, omdat ze echt niet drachtig werd. Het blijft natuurlijk een economische afweging.'

Droge koeien dagelijks dippen

Kortleve maakt veel werk van de droge koeien. 'De periode van droogstand tot aan twee maanden na afkalven, dat is de periode dat je het echt kunt verprutsen of kunt maken.' De droge koeien zitten in

twee groepen: de dieren die net droogstaan en de dieren die binnenkort afkalven. De eerste groep krijgt alleen grof natuurhooi, de tweede groep krijgt ook nog een kilo of tien van het rantsoen van de melkgevende koeien en pre-lactatiebrok. 'Het natuurhooi komt van onbemest land, waardoor er weinig kalium in zit, om melkziekte te voorkomen.'

Tweemaal daags strooit Kortleve de boxen en dippt hij alle spenen bij de droge koeien. Dat dippen doet hij ook bij de vaarzen, die vanaf een week of zes voor afkalven bij het melkvee lopen. 'Het dippen van de droge dieren bevalt me goed, het kost alleen wat tijd, verder eigenlijk niets. Veel mastitisgevallen zijn te traceren tot in de droogstand, daarom houd ik op deze manier de infectiedruk bij de droge koeien zo laag mogelijk.'

Kortleve vindt beheersing van het celge-

tal belangrijk, vooral bij de oudere koeien. 'Ik gebruik stieren die minder gevoelig zijn voor een hoog celgetal. Als de mpr binnenkomt, is het celgetal het eerste waar ik naar kijk. Vooral bij oudere koeien sluipt het soms omhoog. Met de dierenarts overleg ik dan wat het beste moment is om in te grijpen.'

Exterieur belangrijkste fokdoel

Uiergezondheid is niet het belangrijkste waar Kortleve op let bij de stierkeuze; exterieur is de belangrijkste motivatie voor de fokker van Giessenhof Cashflow, die een poosje op de stierenkaart van CRV stond. Kortleve maakt een lijstje met stieren die hij wil gebruiken, zoals nu Improver, Cricket, Sunrise en Ormsby. Met behulp van SAP kijkt hij dan welke van die stieren het best bij de koeien passen. 'In mijn SAP-fokdoel zit een weging van 55 procent voor exterieur, 25 procent voor productie en 20 procent voor levensduur en gezondheid. Daaraan kun je zien dat exterieur belangrijk is voor mij. Ik ga voor goed gebouwde koeien die mooi recht lopen. Ik let veel op de achterbeenstand, daar doe ik geen concessies, die moet minimaal 100 zijn. Dat zorgt voor een mooie verdeling van de klauwen.'

Die klauwen zijn ook weer een punt waaraan Kortleve veel aandacht besteedt. Klauwbekappen doet hij zelf en het beenwerk is zelden reden voor afvoer. 'Ik zet al snel een koe op een blokje als ze kreupel is. Het vraagt even wat werk, maar het zorgt ervoor dat alle koeien als één geheel uit het land de stal in komen, er blijven zelden dieren achter die niet snel genoeg lopen. Daar geniet ik van.'

Verkoop voor het leven

Koeien die voor het leven worden afgevoerd, tellen niet mee in het toplijstje. Dat blijkt duidelijk uit Kortleves verhaal: 'Ik lever regelmatig koeien en vaarzen aan de handel.' Dit komt doordat hij alle vaarskalveren aanhoudt. 'Dat betekent dat we ons selectiemoment naar achteren kunnen verschuiven. Je kunt aan een kalf nog niet zoveel zien, aan een vaars natuurlijk wel', vertelt Hermy. 'Aan de andere kant moet je voor de verkoop ook goede dieren hebben, dus de dieren die we niet zelf willen houden, moeten ook goed genoeg zijn. Ook daarom werken we altijd met goede exterieurstieren', vult Kees aan.

Staan ze volgend jaar weer in het toplijstje? Dat is voor Kortleve geen doel op zich. Hermy beaamt dat: 'Zo'n lijstje halen is ook een kwestie van mazzel hebben. Als een jonge koe een poot breekt bijvoorbeeld lig je er al uit.'

Talentedochter Giessenhof Augusta 156 en Giessenhof Komtesse 11, een dochter van de eigen stier Talento (v. Talent), vertegenwoordigen de jongere generaties

